

Entre gener i març de 1939, els colls que separen la vall de Camprodon del Vallespir van ser l'escenari de l'èxode de prop de 100.000 persones que fugien, un cop acabada la Guerra Civil, cap a un futur incert. En memòria d'aquests exiliats, Camprodon acull des del passat mes de juliol una exposició permanent / NATÀLIA IGLESIAS

Les restes de la guerra

MARC RIERA/ACN

Els promotors de l'exposició són dos veïns del poble, Lluís Bassaganya i Alexandre Cuadrado, que després d'anys de recerca per les muntanyes properes al pas fronterer del coll d'Ares es van decidir a mostrar les seves troballes en un local del carrer València. Tots dos han volgut fer un «inventari sentimental i absolutament pacífic de la més incivil de les guerres», tal com expliquen al web www.laretirada.com, on es mostren imatges de les peces més representatives que integren la mostra. Entre el material trobat destaca una gran metraladora amb el seu suport i les caixes de munició. També s'hi apleguen bombes de mà, pistoles o fusells i altre material del qual els republicans es desprenien durant la seva retirada per l'avanç de les tropes franquistes. Durant anys, i ajudats per detectors de metalls i una

>> Lluís Bassaganya i Alexandre Cuadrado mostren una de les metraladores recuperades.

aixada, Cuadrado i Bassaganya s'han enfilat -i encara ho fan de tant en tant- als diferents colls de la zona per buscar aquests tresors bèl·lics. A més del material de guerra, a l'exposició permanent també s'hi pot veure tot tipus de documentació, com carnets, sal-

conduïts o acreditacions, vehicles i mobiliari d'època, uniformes, cartells propagandístics i moneda local del municipi de Camprodon que es va fer servir durant la Segona República. El material més abundant pertany al bàndol franquista, ja que la major part del dels republicans va acabar sent destruït.

L'exposició, d'entrada gratuïta, ha tingut molt bona acollida i durant els mesos d'estiu ha rebut unes 500 visites diàries, gràcies als nombrosos estiuejants del poble. Segons els seus impulsors, la gent de la comarca no té problemes a l'hora d'abordar el tema de la Guerra Civil, i han rebut el suport de veïns i de molta gent gran que els visita per explicar-los anècdotes i experiències viscudes en primera persona durant la contesa. Una bona manera de completar la visita i de contribuir a mantenir viva la memòria es recórrer a peu l'itinerari de Molló a Prats de Molló pel camí de la retirada, senyalitzat i de 15,5 quilòmetres, passant pel coll d'Ares.

